

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te BERINGEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Pedagogisch geheel 16592-16584

Instellingsnummer 16584

Instelling Vrije Basisschool

Directeur Geert WAUTERS

Adres Brouwersstraat 5 - 3580 BERINGEN

Telefoon 011-42.55.29

Fax 011-43.59.75

E-mail info@debeerring.be

Website www.debeerring.be

Bestuur van de instelling Vrij Basisonderwijs Beringen

Adres Koerselsesteenweg 25 - 3580 BERINGEN

Scholengemeenschap Vrij Basisonderwijs Beringen

Adres Koerselsesteenweg 25 - 3580 BERINGEN

CLB Vrij CLB West - Limburg

Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 26-10-2015, 27-10-2015, 28-10-2015, 29-10-2015, 30-10-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 30-10-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 01-12-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Bart HAENRAETS

Teamleden Michel MARYNISSEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	15
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	20
4.1 Deskundigheidsbevordering	20
4.2 Leerbegeleiding.....	21
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	24
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
6.3 Wat moet de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van De Beerring 2, een multiculturele vrije basisschool in het centrum van Beringen. De school vormt sinds september 2009 met De Beerring 1 een pedagogisch geheel. De beide directeurs investeerden met het oog op goede professionele relaties veel energie in overlegstructuren en teamvorming. Dat resulteerde in een nieuwe schoolvisie. Het schoolteam kenmerkt zich door een verscheidenheid aan ervaren en jonge leerkrachten. Het schoolbestuur plant voor de tweede en derde graad een nieuw schoolgebouw op een andere locatie. Deze bouwwerken moeten volgens de planning in december 2016 voltooid zijn. De Beerring 2 telt twee vestigingsplaatsen en rekruteert voornamelijk leerlingen uit de buurt. Een deel van deze kinderen heeft het Nederlands niet als thuistaal. Vanuit dat gegeven legt het schoolteam de klemtoon op taalonderwijs en op een sterk zorgbeleid.

Op basis van het vooronderzoek op 19 oktober 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Het schoolteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen op een geïntegreerde wijze na en de leerlingen bereiken in voldoende mate de eindtermen. Het schoolteam realiseert voor beide leergebieden een evenwichtig, samenhangend en leeftijdsspecifiek aanbod in een aangenaam en veilig leerklimaat. In de lagere afdeling benutten de onderwijzers slechts beperkt de differentiatiemogelijkheden die kortere instructiemomenten en actievere werkvormen kunnen bieden. De inrichting van een aantal lokalen in de kleuter- en lagere afdeling voelt opvallend sober aan. Het materiaalenaanbod is er niet altijd even uitdagend en de leerkrachten beschikken er over minder leermiddelen.

Voor de kleuter- en lagere afdeling zijn de leerplandoelen een belangrijk richtinggevend kader. Het schoolteam bestudeerde recent het leerplan muzische vorming. Dit leidde tot een breder aanbod waarbij de kinderen extra kansen krijgen tot persoonlijke expressie. Het schoolteam werkte een beperkt aantal leerlijnen uit en zoekt methodieken om systematisch na te gaan of het muzisch aanbod samenhangend en volledig genoeg is. De leerkrachten organiseren klasoverschrijdende creadagen, waarbij de leerlingen proeven van diverse werkvormen en technieken. Theater- en museumbezoeken vergroten de culturele interesse. Het schoolteam beschikt over voldoende muzische leermiddelen, al kan de lagere afdeling die nog doeltreffender aanwenden in de muzische klaspraktijk. De leerkrachten houden bij hun gedifferentieerde evaluatie rekening met het muzisch ontwikkelingsniveau van elk kind, maar maakten nog geen formele afspraken over een brede en objectieve evaluatie van de muzische competenties.

Ondersteund door diverse bronnen realiseert het schoolteam een voldoende werkelijkheidsgericht en betekenisvol taalaanbod. Het recent uitgewerkte taalbeleidsplan biedt een stevige basis om de taalontwikkeling bij de leerlingen te bevorderen. Het schoolteam legt daarin de klemtoon op spreken en zet de eerste stappen om coöperatieve en interactieve werkvormen te integreren in de klasactiviteiten. Het stimuleert daarmee ook de interculturele gerichtheid.

Het schoolteam integreerde de taalvaardigheidsprincipes, waarbij kinderen uitgenodigd worden om via betekenisvolle opdrachten met elkaar in gesprek te gaan nog te beperkt in de dagelijkse klaspraktijk. Het schoolteam maakte in de kleuterafdeling en voor haar anderstalige leerlingen nog weinig formele afspraken over een planmatig aanbod van woordenschatonderwijs. De leerkrachten besteden veel zorg aan het leesonderwijs en benutten het ruime boekenaanbod en de goede samenwerking met de bibliotheek. Zwakkere resultaten lagen in de lagere afdeling aan de basis van een verhoogde aandacht voor spelling. De vele lestijden die de onderwijzers momenteel aanwenden voor het spellingonderwijs gaan geregeld ten koste van de onderwijstijd voor de andere leergebieden. De vele observaties vormen in de kleuterafdeling het richtsnoer voor evaluatie van de talige competenties. In de lagere afdeling evalueren de onderwijzers de leervorderingen met de toetsen uit het onderwijsleerpakket en met genormeerde toetsen. Deze brede beeldvorming vormt een goede vertrekbasis voor de doelgerichte leerlingbegeleiding.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat het schoolteam in haar zorgvisie een duidelijke klemtoon legt op een brede basiszorg. De leerkrachten creëren krachtige leeromgevingen waarin ze het welbevinden van alle kinderen stimuleren. Het schoolteam benadrukt ook het belang van verhoogde zorg en speelt met differentiatielestijden in op de specifieke leerproblemen van de kinderen. De verantwoordelijkheid voor deze handelingsgerichte klasinterne en geïndividualiseerde zorgaanpak ligt in handen van de klasleerkracht. De grote leerachterstand bij een aantal leerlingen gaat de draagkracht van de onderwijzers soms te boven. De directeurs zetten daarbij de mobiele leerkrachten nog te weinig flexibel in, wat weegt op de doeltreffendheid. Het schoolteam heeft een duidelijk beeld van de opbrengsten van de leerbegeleiding op leerlingenniveau, maar brengt de effecten van haar globale zorgwerking nog niet volledig in kaart. Het wil de volgende schooljaren het decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften verder verkennen en de binnenklasdifferentiatie nog versterken.

De dynamiek en het enthousiasme van het schoolteam ondersteunen in sterke mate de deskundigheidsbevordering. Het schoolteam is vernieuwingsbereid en neemt verschillende initiatieven om zijn professionaliteit te vergroten. De directeurs betrekken daarbij doelgericht externe experts. Het nascholingsplan bevat een goede mix van teamgerichte- en individuele vormingsinitiatieven. Het schoolteam heeft echter nog niet de gewoonte om de vele vormen van voortaf afgesproken geoperationaliseerde doelstellingen te evalueren en doelgericht bij te sturen. In het leeftijds- en leerjaaroverleg reflecteren de leerkrachten over nieuwe pedagogisch-didactische acties en zorginitiatieven. Desondanks benutten de leerkrachten nog te weinig de mogelijkheden om van elkaar te leren in de context van de dagelijkse praktijk. Het schoolteam doet veel inspanningen om de startende leerkrachten te begeleiden tot op de klasvloer.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de beide directeurs focussen op een hoog welbevinden voor iedereen en een kwaliteitsvol onderwijs voor alle kinderen. Ze vormen een team en stellen zich bereikbaar en luisterbereid op. Hun aandacht voor de onderwijskundige organisatie en het schoolbeheer zorgt voor continuïteit en veiligheid. Via het kern- en zorgteam en de vele overlegmomenten betrekken de directeurs de leerkrachten bij hun beleid. Het zorgteam neemt meestal de belangrijke beslissingen en streeft bij de besluitvorming naar een breed draagvlak. De directeurs organiseren weinig formele klasbezoeken om afspraken op te volgen en bewaken veelal informeel de uitgezette koers.

Op de maandelijkse personeelsvergaderingen komen onderwijsinhoudelijke en praktisch-organisatorische agendapunten evenwichtig aan bod. De directeurs bakenen jaarlijks prioritaire thema's af en nodigen elke individuele leerkracht formeel uit om hierover mee na te denken. Een beperkte selectie van

vernieuwingsinitiatieven, uitgewerkt in een helder tijdpad, kan zorgen voor nog meer diepgang bij de invoering ervan.

Met het oog op bijsturing van lopende initiatieven analyseren de directeurs nog weinig de beschikbare outputgegevens en de effecten van de vele acties. De schoolwebsite en het schoolreglement zijn waardevolle instrumenten om over de schoolvisie met ouders en externen te communiceren.

De school spoort de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op, maar is daarbij niet volledig. De onderwijsinspectie stelde tijdens haar plaatsbezoek een aantal tekorten vast. Ze heeft echter vertrouwen in de daadkracht van het beleid en delibereert deze daarom. De school krijgt hierdoor een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies omwille van het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden en de onderzochte regelgeving. Ze is ervan overtuigd dat er binnen het schoolteam een voldoende groot draagvlak is om het huidige ontwikkelingsproces met succes verder te zetten. De aanbevelingen in dit verslag kunnen hierbij inspirerend zijn.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van Nederlands op een geïntegreerde wijze na. Ze creëert krachtige leeromgevingen via een thematisch en evenwichtig aanbod, betekenisvolle activiteiten en ondersteunende ontwikkelingsmaterialen. De kleuteronderwijzers houden rekening met de inputkenmerken van de kleuters door een extra klemtoon te leggen op de leerplandoelen uit het domein spreken.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van muzische vorming doelbewust na. Dit gebeurt vanuit een evenwichtig samengesteld aanbod. De aspecten beschouwen, creëren en experimenteren zijn belangrijke invalshoeken om voor de kleuters uitdagende leer- en ontwikkelingskansen te ontwerpen.

3.1.1.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum	Het team van de kleuterafdeling heeft uitgesproken aandacht voor een veilig
Onderwijsaanbod	pedagogisch klimaat waarin het welbevinden van alle kleuters centraal staat.
<i>Referentiekader</i>	Vanuit hun thematische aanpak hebben de kleuteronderwijzers voldoende
<i>Planning</i>	aandacht voor de ontwikkeling van kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes
<i>Evenwichtig en volledig</i>	bij de kleuters. Ze koppelen relevante leerplandoelen aan hun aanbod en
<i>Samenhang</i>	leggen verbanden tussen de verschillende leergebieden. De
<i>Brede harmonische vorming</i>	kleuteronderwijzers gebruiken daarbij frequent actuele en gevarieerde
<i>Actief leren</i>	bronnen. Met de resultaten van observaties en toetsen tonen de
	kleuteronderwijzers aan dat ze de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate
	nastreven.

De kleuteronderwijzers maakten hoekenfiches die een uitgebreid overzicht van relevante leerplandoelen uit de verschillende leergebieden bevatten. De gradueel opgebouwde hoekverrijkingsfiche ondersteunt de brede en harmonische vorming en versterkt het werkelijkheidsgericht aanbod. Een afwisseling van kringactiviteiten, geleide en keuzeactiviteiten biedt voldoende kansen om de leerplandoelen voor Nederlands en muzische vorming evenwichtig en samenhangend na te streven. De kleuteronderwijzers bieden de kleuters ruime kansen om te experimenteren en te exploreren. De inrichting

van de hoeken garandeert een gevarieerd muzisch aanbod. Recentelijk verkende het kleuterteam het leergebied muzische vorming en kreeg daardoor een duidelijk inzicht in de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en de leerplannen. Deze kerngedachten sturen het muzisch aanbod. Creëren en beschouwen maken functioneel en doelgericht deel uit van de muzische klaspraktijk.

Een aantal kleuteronderwijzers bouwt met de kleuters woordenvelden op. Deze methodiek geeft hen inzicht in de interesses van de kinderen en biedt inspiratie voor een doelgerichter en rijker woordenschataanbod. In de kleuterafdeling ontbreken vooralsnog afspraken over een gradueel en evenwichtig opgebouwd aanbod aan basiswoordenschat.

De kleuteronderwijzers benutten het leeftijdsoverleg om na te gaan of het onderwijsaanbod volledig is. Hiervoor gebruiken ze het digitale klasdagboek en diverse andere instrumenten. Ondanks het belang dat de kleuteronderwijzers hieraan hechten, leidden deze initiatieven nog niet tot heldere afspraken in de kleuterafdeling. Het kleuterteam ontwikkelde een beperkt aantal leerlijnen. Die richten zich vooral op de technische aspecten van muzische vorming en de schrijfmotoriek. De kleuteronderwijzers zijn zich bewust van het belang om ook leerlijnen voor de andere leergebieden en domeinen uit te werken.

Voor de kleuteronderwijzers is, naast het resultaat, vooral het muzisch leerproces dat de kinderen doormaken van essentieel belang. De muzische aankleding van de klaslokalen en gangen en de aan de onderwijsinspectie voorgelegde werkjes van de kinderen illustreren deze visie. De kleuteronderwijzers hebben aandacht voor toonmomenten, die ze op de schoolwebsite illustreren met foto's. Hiermee benutten ze doelgericht de website om de schoolvisie op kwaliteitsvol muzisch onderwijs voor de ouders te duiden.

Het recent uitgewerkte taalbeleidsplan biedt een stevige basis om de taalontwikkeling bij de kleuters te stimuleren. De kleuteronderwijzers leggen daarbij de klemtoon op het domein spreken en zetten de eerste stappen om de vooropgestelde taalvaardigheidsprincipes via betekenisvolle activiteiten, kwaliteitsvolle interactie en meespelen in de hoeken te vertalen naar de klaspraktijk.

Uit de observaties door de onderwijsinspectie blijkt dat verschillende kleuteronderwijzers hiermee al mooie resultaten behalen.

De kleuterafdeling besteedt veel zorg aan ontluikend lezen en benut diverse visuele materialen om de leesontwikkeling van de kleuters te ondersteunen. Gradueel opgebouwde pictogrammen en de expliciete aandacht voor stappenplannen duiden op hun doelgerichte werkwijze. Specifieke verteltassen, een maandelijks bezoek aan de plaatselijke bibliotheek en thematisch ingerichte boekenhoeken verrijken het aanbod. De boekenruilkastjes in de kleutergangen en de structurele aandacht voor leespromotie tijdens oudercontacten zijn bijkomende waardevolle initiatieven.

Door de diverse hospiteeractiviteiten in het eerste leerjaar maken de oudste kleuters kennis met de specifieke accenten die de lagere afdeling legt. Dit initiatief getuigt van het belang dat het schoolteam aan het welbevinden van de kleuters hecht. Overleg tussen de kleuteronderwijzers en de onderwijzers van het eerste leerjaar om ervaringen vanuit hun concrete klaspraktijk te delen, komt slechts sporadisch voor. Het is nog geen gewoonte om de resultaten die de leerlingen in het eerste leerjaar behalen jaarlijks formeel met de kleuteronderwijzers te bespreken. Hierdoor krijgt de kleuterafdeling weinig feedback over de resultaten van haar inspanningen.

Materieel beheer

Uitrusting

Ontwikkelingsmaterialen

De meeste klaslokalen in de kleuterafdeling geven een frisse indruk. De kleuteronderwijzers richtten ze functioneel in en leggen daarbij de klemtoon op een duidelijke organisatie die de kleuters voldoende kansen biedt tot zelfgestuurd leren. De meeste klaslokalen bevatten een verscheidenheid aan ontwikkelingsmaterialen die een doelgerichte werking mogelijk maakt. De directeurs vernieuwen systematisch het meubilair en volgen hierbij een duidelijk uitgewerkt tijdpad. De inrichting van een aantal nieuw ingerichte lokalen voelt opvallend sober aan, temeer omdat het materialenaanbod er voor de kleuters niet altijd even uitdagend is.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Kindvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De kleuteronderwijzers volgen de taal- en muzische ontwikkeling van de kleuters op een efficiënte en doeltreffende wijze op. Ze brengen aan de hand van een duidelijke leidraad het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de kleuters in kaart. De kleuteronderwijzers verfijnen deze screening door dagelijks de activiteiten van de kleuters te observeren. Richtsnoer hierbij zijn de persoonlijke ervaring, de in de activiteit vooropgestelde leerplandoelen en een aantal op schoolniveau uitgewerkte observatie-instrumenten. Deze systematiek biedt een degelijke basis voor een doelgerichte bespreking in het multidisciplinair overleg (MDO) en bij de oudercontacten.

De resultaten op genormeerde toetsen en de eindevaluatie in het digitaal kindvolgsysteem vormen een doeltreffende en kwaliteitsvolle leidraad voor de overgangsbespreking van elke kleuter. De kleuteronderwijzers getuigen van een transparante en ontwikkelingsgerichte aanpak.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De kleuteronderwijzers volgen via het frequent georganiseerde MDO de ontwikkeling van elke kleuter systematisch op. Het zorgteam stimuleert de kleuteronderwijzers om gerichte zorgvragen te stellen en de sterktes van de kleuters te benoemen. Deze aanpak leidt tot een goede beeldvorming en concrete afspraken.

De kleuterafdeling legt de nadruk op een preventieve en brede basiszorg waarbij de kleuters in een krachtige leeromgeving waardevolle stimulansen en uitdagingen krijgen. De klasleerkracht is de spilfiguur die de eerstelijnszorg organiseert. Het taalbeleidsplan accentueert deze schoolvisie. Het stapsgewijze professionaliseringstraject dat het zorgteam hierbij met de pedagogische

begeleidingsdienst uitwerkte, is een voorbeeld van goede praktijk.

Binnen het zorgcontinuüm legt de school een belangrijke klemtoon op verhoogde zorg. De in hun ontwikkeling vertraagde kleuters krijgen individuele begeleiding. De zorgcoördinator en de mobiele leerkrachten ondersteunen de kleuteronderwijzers daarbij. Het wekelijks leeftijdsoverleg vormt een bijkomend middel om problemen snel en doelgericht aan te kunnen pakken. Vanuit de visie op handelingsgericht werken, betreft de kleuterafdeling de ouders nauw bij haar zorgwerking.

De kleuterafdeling werkte een duidelijke visie uit op de zindelijkheidstraining bij de jongste kleuters. Nauwgezette opvolging, duidelijke communicatie met de ouders en een functionele inzet van de kinderverzorgsters zorgen voor goede resultaten.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers plannen en realiseren een evenwichtig, volledig en gradueel opgebouwd onderwijsleeraanbod. Doelbewuste observaties en een evenwichtige en representatieve evaluatiepraktijk sturen de leerbegeleiding aan. Passende leermiddelen en structureel ingeplande klasinterne differentiatie en remediëring dragen bij tot een brede basiszorg.

Curriculum	Alle onderwijzers geven hun onderwijsaanbod vorm en plannen dit met behulp
Onderwijsaanbod	van een onderwijsleerpakket. De onderwijzers van het eerste leerjaar hanteren
<i>Referentiekader</i>	hiervoor een expliciet op het aanvankelijk lees- en schrijfonderwijs gericht
<i>Planning</i>	pakket. Het schoolteam koos bewust voor deze twee onderwijsleerpakketten
<i>Evenwichtig en volledig</i>	en hield bij de keuze rekening met de kenmerken van haar leerlingenpopulatie.
<i>Samenhang</i>	Bij de introductie van de onderwijsleerpakketten controleerden de
<i>Brede harmonische vorming</i>	onderwijzers de volledigheid en evenwichtigheid ervan. Hiervoor gebruikten ze
<i>Actief leren</i>	de leerplannen als referentiekader.

De onderwijzers verbreden het aanbod begrijpend lezen en luisteren, onder meer met kwaliteitsvolle teksten uit kinderboeken. Ze realiseren hierdoor een evenwichtiger en actueler aanbod. In functie van een vlotte overgang en van de verticale samenhang tussen de verschillende onderwijsleerpakketten in het eerste en tweede leerjaar, reflecteerden de betrokken onderwijzers over het domein spelling en over de leer- en luistervaardigheden. De onderwijzers van het eerste leerjaar passen hun aanbod hierop aan. Door doelbewust alle kernen van hun onderwijsleerpakket af te werken streven deze onderwijzers naar een zo hoog mogelijk leesniveau bij alle kinderen. Alle onderwijzers besteden structureel meer aandacht aan spelling. Dit gebeurt geregeld ten koste van de onderwijstijd voor de andere domeinen.

Ondersteund door hun onderwijsleerpakket realiseren de onderwijzers een voldoende werkelijkheidsgericht en betekenisvol onderwijsleeraanbod. Kaderend binnen de acties in het taalbeleidsplan geven ze uitgebreider aandacht aan spreken. De aanleiding voor deze prioriteit vormt de groeiende instroom van leerlingen met een andere thuistaal. De onderwijzers hebben aandacht voor spreken en spreekdurf en (begrijpend) lezen in de andere leergebieden en realiseren hiermee horizontale samenhang. De meeste onderwijzers voeren geregeld kringgesprekken en zorgen voor afwisseling met talige tussendoortjes. Een aantal onderwijzers gebruikt de handreiking met coöperatieve en interactieve werkvormen, waardoor ze de spreekkansen van de leerlingen vergroten. De meertijd die de onderwijzers aan spelling besteden, vermindert echter weer geregeld de spreekkansen, waaraan vooral de anderstalige en taalzwakkere leerlingen nood hebben.

Ook richten sommige onderwijzers zich nog erg op taalkennis en minder op taalvaardigheden zoals in het taalbeleidsplan bedoeld. Zo nemen instructiemomenten geregeld veel tijd in beslag. Hierdoor blijft minder tijd over voor differentiatie. Tevens krijgt creatief schrijven bij een aantal onderwijzers een weinig functionele invulling. Een klasoverstijgende gedichtendag vormt hierop een uitzondering. Door gericht aandacht te schenken aan woordenschatverrijking ondersteunen de meeste onderwijzers, ook bij de schrijfopdrachten, doelgericht de taalontwikkeling van de taalzwakkere leerlingen.

Met gerichte spreekoefeningen verhogen de onderwijzers, vooral in de hogere leerjaren, de interculturele gerichtheid van de leerlingen. Zij integreren ook de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren in hun aanbod, onder meer door de leerlingen teksten te leren structureren, schematiseren en samenvatten. Ook de afspraken over huistaken dragen bij aan het bereiken van deze leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende eigen en bij hun onderwijsleerpakket horende leermiddelen om de leerplandoelen te bereiken. Individuele en klassikale stappenplannen, wandplaten om het denkproces te sturen en in de hogere leerjaren ook onthoudboekjes, dragen bij tot het nastreven van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren. De meeste onderwijzers verhogen met een ruim boekenaanbod de leesmotivatie. De gemeentelijke bibliotheek ondersteunt hen hierin. Met hun digitale borden geven de onderwijzers van de bovenbouw hun onderwijsleeraanbod geregeld multimediaal en interactief vorm.

Over de functionele ondersteuning van het leerproces met didactische wandplaten en de klasinrichting maakten de onderwijzers geen formele afspraken. Ook beschikken enkele onderwijzers, vooral in recenter ingerichte klassen, over onvoldoende middelen. Het schoolteam reflecteerde nog niet

over de minimale materiële vereisten en consulteerde ook niet de richtlijnen hierover in de leerplannen.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De onderwijzers hanteren vooral de toetsen uit de onderwijsleerpakketten om kennis, inzichten en vaardigheden te evalueren. Zo nodig passen zij toetsen aan. Dit gebeurt, in lijn met het aanbod, vooral voor de toetsen begrijpend lezen. Genormeerde en schoolexterne toetsen dragen bij tot een valide en betrouwbare evaluatiepraktijk, in het bijzonder met betrekking tot de spelling- en technische leesvaardigheden. De resultaten van de externe toetsen tonen aan dat de meeste leerlingen de eindtermen in voldoende mate bereiken. Deze resultaten stroken met de resultaten op de eigen toetsen en op deze uit de onderwijsleerpakketten.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe communicatie</i>	De aandacht voor technisch lezen zet zich door tot in de hoogste leerjaren. De onderwijzers focussen in deze leerjaren in steeds grotere mate op expressief lezen. Observaties, onder meer van de spreek- en schrijfvaardigheden, koppelen een aantal onderwijzers in groeiende mate aan relevante criteria. In de hogere leerjaren duiden de meeste onderwijzers deze criteria ook aan de leerlingen. In de loop van de lagere school gaan de leerlingen steeds meer zichzelf en anderen evalueren. De meeste onderwijzers erkennen het belang van formatieve evaluatie en geven de leerlingen doelbewust feedback tijdens het onderwijsleerproces. Foutenanalyses sturen vooral bij technisch lezen en spelling de zorginterventies aan. Toch blijkt verbeterwerk niet altijd functioneel, omdat de leerlingen aangeduide fouten eerder sporadisch moeten corrigeren. De onderwijzers rapporteren drie keer per schooljaar over de leervorderingen van elke leerling. Naast een puntenscore voor de verschillende domeinen en voor een aantal deeldomeinen, noteren de onderwijzers een woordelijke en persoonlijke toelichting bij de ontwikkeling van de taalvaardigheid van elke leerling. Over de vorm en de inhoud van deze toelichting maakten de onderwijzers geen afspraken waardoor de kwaliteit hiervan al eens varieert.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Op basis van een brede beeldvorming via observaties, genormeerde en schoolexterne toetsen geven de klastitularissen hun gedifferentieerde leerbegeleiding vorm. De zorgleerkrachten ondersteunen hierbij klasintern en meestal individueel en remediërend. Vanaf het tweede leerjaar ondersteunt een afzonderlijk spellingboek de schrijfontwikkeling. Met een gedifferentieerd aanbod in onder meer leesteksten, kopieerbladen, en in verschillende klassen goed uitgewerkt hoeken- en contractwerk ondersteunen de onderwijzers de leerlingen met extra noden. Differentiatie naar belangstelling, bijvoorbeeld bij creatief schrijven of lezen, komt eerder sporadisch voor.

Over een gestructureerde ondersteuning van en een planmatig woordenschatonderwijs voor anderstalige leerlingen maakte het schoolteam weinig formele afspraken, hetgeen ertoe leidt dat de onderwijzers twijfelen over hun aanpak hierbij. De onderwijzers focussen terecht in de eerste plaats op het welbevinden bij deze kinderen. Sommige onderwijzers ondersteunen deze leerlingen op eigen initiatief met onder meer vertaalwoordenboeken uit de gemeentelijke bibliotheek of materialen van het provinciale Huis van het Nederlands. Voor andere ondersteunende materialen blijken budgettaire redenen vaak een drempel. Door geregeld heterogene groepen samen te stellen, scheppen de onderwijzers vanaf de tweede graad wel kansen voor deze anderstalige leerlingen om te leren van taalsterkere leerlingen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. Het aanbod is voldoende evenwichtig en sluit aan bij de visie en de kerngedachten van de eindtermen en de richtlijnen hierover in de leerplannen. De onderwijzers zetten voldoende stappen om de volledigheid en de samenhang te garanderen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Naast eigen bronnenmaterialen, ondersteunen een koepel eigen leerlijn en een onderwijsleerpakket de onderwijzers bij het vormgeven van hun onderwijsaanbod. De leerlijn kent een eigen opbouw, waarover de onderwijzers onvoldoende formele afspraken maakten. De onderwijzers stelden hierdoor hiaten vast in de verticale samenhang van hun aanbod. Daarop besliste het beleidsteam vorig schooljaar om een ondersteunend onderwijsleerpakket aan te bieden. Sommige onderwijzers volgen vrij integraal de planning van dit onderwijsleerpakket. Anderen houden zich in grote mate aan de koepel eigen leerlijn of blijven vooral met eigen activiteiten werken. De onderwijzers zijn zich ervan bewust dat zij de volledigheid en de samenhang van het muzisch aanbod systematischer dienen op te volgen en dat bindende afspraken hierover nodig zijn.

De onderwijzers zorgen voor een breed en evenwichtig aanbod dat in grote mate in lijn ligt met de visie van de koepel en de overheid. Zo geven de meeste onderwijzers voldoende aandacht aan beschouwen en creëren en scheppen zij ruimte voor persoonlijke expressie.

Naast de domeinen beeld en muziek krijgen ook de domeinen drama en beweging sinds de implementatie van de leerlijn voldoende aandacht. De onderwijzers inventariseren hun activiteiten en sturen zo nodig het evenwicht in het aanbod over de verschillende domeinen bij. Geregeld bieden klasoverschrijdende ceadagen met een doorschuifstelsel een bijkomend aanbod binnen de verschillende domeinen. De meeste onderwijzers implementeren het nieuwe leerplan media op eigen initiatief, hoewel het nog geen onderwerp was van bespreking in het team. De ICT-leerkracht (informatie- en communicatietechnologie-leerkracht) brengt met een aan de eindtermen gekoppelde eigen leerlijn ICT-vaardigheden aan. Deze leerlijn integreren de onderwijzers nog weinig in de klaspraktijk en in de verschillende leergebieden. De onderwijzers zorgen geregeld voor een muzisch aanbod binnen andere leergebieden en zorgen hiermee voor horizontale samenhang.

Sommige onderwijzers plannen en bewaken met een jaarplanning hun aanbod al grondig. In hun dagplanningen noteren de meeste onderwijzers echter vooral de algemene of eigen doelen. De leerplandoelen vormen voor verschillende onderwijzers wel al een richtinggevend referentiekader om de algemene doelen te verdiepen. Parallelelerkrachten ondersteunen elkaar hierin tijdens de formele overlegmomenten.

De onderwijzers organiseren jaarlijks theaterbezoeken, sporadisch een museumbezoek, geregeld muzische klasoverschrijdende en schoolactiviteiten en ontwikkelen zo de culturele belangstelling bij de leerlingen. De onderwijzers getuigden tijdens de gesprekken met de onderwijsinspectie over een eerder beperkt budget.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De meeste onderwijzers voorzien voldoende onderwijstijd voor dit leergebied. Sommige onderwijzers plannen echter een eerder minimale onderwijstijd. Bij enkele onderwijzers vallen bovendien voorziene lestijden nogal eens weg of worden deze lestijden soms vervangen door andere activiteiten. Muzische tussendoortjes, het in het leergebied Nederlands geïntegreerde aanbod muzisch taalgebruik, muzische schoolactiviteiten en muzische opdrachten in hoeken- of contractwerk vullen in de meeste klassen het aanbod aan.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het lagere schoolteam beschikt over voldoende muzische leermiddelen. De onderwijzers hebben echter onvoldoende zicht op de materialen die de koepel in de leerplannen aanbeveelt. Bovendien ontbreekt een schoolinventaris ervan. Hierdoor zijn in enkele klassen de muzische leermiddelen eerder beperkt aanwezig en zijn de meeste onderwijzers zich onvoldoende bewust van de muzische materialen die op school aanwezig zijn. Doorheen de lagere school leren de kinderen bepaalde materialen dan ook onvoldoende muzisch gebruiken.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De visie en de suggesties van de leerplannen over het evalueren van muzische competenties vormden nog geen onderwerp van formeel overleg en leidden nog niet tot afspraken hierover. De meeste onderwijzers geven aan hierdoor moeite te hebben met het objectiveren van de evaluatie van de muzische competenties. Wel creëren de meeste onderwijzers geregeld ruimte voor alternatieve evaluatievormen zoals peer-evaluatie. Klasoverschrijdende toonmomenten vormen hierop af en toe een waardevolle aanvulling. Ook evalueren de meeste onderwijzers gedifferentieerd en vanuit ontwikkelingsperspectief door hun beoordeling aan te laten sluiten bij het individuele ontwikkelingsniveau van de leerlingen.
Rapporteringspraktijk <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Interne en externe communicatie</i>	Elke onderwijzer rapporteert met een woordelijke score vrij consequent en evenwichtig over alle muzische domeinen. Een persoonlijke toelichting hierbij, zoals bij de leergebieden Nederlands en wiskunde, blijft bij muzische vorming eerder beperkt. Foto's op de schoolwebsite en voorstellingen voor (groot)ouders vullen het beeld van de muzische prestaties van de leerlingen aan.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De muzische talenten, maar ook de noden van de leerlingen, komen nog te weinig aan bod in het multidisciplinair overleg en in het leerlingvolgsysteem. De onderwijzers ondersteunen de leerlingen met extra noden door hen aan te moedigen, persoonlijk te begeleiden of door deel te nemen aan een activiteit en te demonstreren. De onderwijzers schakelen ook geregeld sterkere leerlingen in of creëren heterogene groepen waarin deze leerlingen anderen kunnen ondersteunen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school spoort de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op, maar is daarbij niet volledig.

In het brandpreventieverslag van de vestigingsplaats Brouwersstraat formuleerde de brandweer een aantal opmerkingen. De brandweer is akkoord om de gebouwen in de Brouwersstraat te gebruiken tot uiterlijk eind 2016, wanneer de school de nieuwbouw in gebruik neemt. Ook in het brandpreventieverslag van de vestigingsplaats Koerselsesteenweg formuleerde de brandweer een aantal opmerkingen. Aan deze opmerkingen gaf de school gevolg.

Tijdens het bezoek ter plaatse stelde de onderwijsinspectie vast dat een aantal kleuterklassen beschikt over een tussenverdieping, waaronder en waarop de plafondhoogte onvoldoende is. Deze plafondhoogte en de eventuele eraan verbonden risico's zijn niet opgenomen in een risicoanalyse. Preventiemaatregelen, waarover het comité preventie en bescherming op het werk een advies dient te geven, werden hierbij niet geformuleerd.

Met betrekking tot de gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving stelde de onderwijsinspectie vast dat er zijschotten ontbreken tussen de urinoirs op de jongenstoiletten van de vestigingsplaats Koerselsesteenweg.

De onderwijsinspectie heeft vertrouwen in de daadkracht van het beleid en deliberaert daarom deze tekorten. Hierdoor krijgt de school een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het schoolteam is vernieuwingsbereid en neemt verschillende initiatieven om zijn professionaliteit te vergroten. De directeurs koppelen de jaarlijkse schoolprioriteiten aan het nascholingsplan, dat een goede mix bevat van teamgerichte- en individuele vormingsinitiatieven. De leerkrachten onderschrijven deze prioriteiten, wat de doelgerichtheid vergroot. De directeurs bieden de leerkrachten de mogelijkheid om individueel gevolgde interessante nascholingen te duiden in de personeelsvergadering. Goede praktijken en interessante methodieken krijgen op die manier een ruimere verspreiding.

De directeurs betrekken doelgericht expertise van buiten de school en houden in groeiende mate externe vragen af die niet passen in de eigen prioriteitenplanning. Ze gaan ook na waar de pedagogische begeleidingsdienst een passende inbreng kan hebben en onderhandelen daarbij een duidelijk begeleidingsarrangement. Het schoolteam kiest prioriteiten voornamelijk in functie van de leerlingenkenmerken en maakt daarbij functioneel gebruik van het aanbod van het lokaal overlegplatform en de stad Beringen. De aandacht voor een kwaliteitsvoller talenbeleid past in deze visie.

De directeurs stimuleren het schoolteam om vernieuwingen eerst uit te proberen om ze daarna op schoolniveau te multipliceren. De leerkrachten krijgen daarbij de mogelijkheid om verdiepende vorming te volgen. Door deze visie vergroten de directeurs de kans dat vernieuwingen een blijvende impact op de schoolwerking hebben. De klasblog die de leerkrachten van het zesde leerjaar uitwerken en de schaaklessen in de lagere afdeling zijn hiervan opvallende voorbeelden.

Ondersteuning In het leeftijds- en leerjaaroverleg reflecteren de leerkrachten over nieuwe pedagogisch-didactische acties en zorginitiatieven. De directeurs en zorgcoördinatoren grijpen dit overleg doelbewust aan om visies te delen en de implementatie van vernieuwingen gelijk te richten. Deze benadering geeft de directeurs en de zorgcoördinatoren de mogelijkheid om eventuele knelpunten bij te sturen of ter afstemming terug te koppelen in de personeelsvergadering.

Het schoolteam doet veel inspanningen om de startende leerkrachten te ondersteunen. De directeurs maken de starters wegwijs in de dagelijkse werking van de school en leren hen omgaan met specifieke problematieken. De beknopte en waardevolle brochure voor de beginnende leerkrachten vat de schoolafspraken samen en biedt een gestructureerd overzicht van de administratieve aandachtspunten. De directeurs, de zorgcoördinatoren en de meer ervaren teamleden begeleiden de startende leerkrachten tot op de

klasvloer.

De directeurs passen consequent het evaluatiebeleid toe dat de scholengemeenschap uitwerkte. De beginnende leerkrachten ervaren dit als een transparant en ondersteunend systeem.

Doeltreffendheid Het schoolteam tracht een beeld te krijgen van wat de diverse deskundigheidsbevorderende initiatieven opleveren. Veelal grijpt het schoolteam hiervoor de besprekingen aan in het leerjaaroverleg of op personeelsvergaderingen. Het schoolteam heeft echter nog niet de gewoonte om de vele vormingen vanuit vooraf afgesproken geoperationaliseerde doelstellingen te evalueren en doelgericht bij te sturen.

Ondanks de dynamiek, het enthousiasme en het onderlinge vertrouwen dat dit schoolteam kenmerkt, benutten de leerkrachten nog te weinig de mogelijkheden om van elkaar te leren in de context van de dagelijkse praktijk. Werkvormen als intervisie en hospiteren zijn nog weinig ingeburgerd en in de kleuter- en lagere afdeling komt overleg met de leerkrachten van een vorig of volgend leerjaar slechts sporadisch voor. Hierdoor mist het schoolteam nog kansen om zich te verdiepen in de methodiek en de visie van de collega's om zo de kwaliteit van het eigen werk te verbeteren.

Ontwikkeling De directeurs en het zorgteam geven duidelijk de weg aan waar ze met hun school naartoe willen. Vanuit de school- en zorgvisie, waarin het welbevinden en de ontwikkeling van elk uniek kind centraal staan, kiezen zij voor duidelijke en relevante prioriteiten. Het goede responsieve vermogen, waarmee het schoolteam al vrij adequaat inspeelt op de maatschappelijke verwachtingen, en de groeiende bewustwording van het belang van teamleren vormen een basis voor succes.

Het schoolteam speelt in op actuele tendensen en weet opportuniteiten die zich voordoen, te benutten. Het pilootproject 'Samen sterker op de klasvloer', waarbij leerkrachten via co-teaching een betere ondersteuning willen bieden aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, is hier een treffend voorbeeld van. Dit project zal echter zijn fundamentele waarde maar pas bewijzen, wanneer in de volgende schooljaren de opgedane ervaringen en uitgewerkte methodieken een verdere verspreiding krijgen in het volledige team.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam werkte een duidelijke en uitgebreide visie op leerbegeleiding uit. Deze visie, gebaseerd op het algemene kader van het zorgcontinuüm, toont de verbanden met het eigen opvoedingsconcept en bevat concrete acties. Ze is breed gedragen, zorgt voor een sterke gezamenlijke doelgerichtheid en vormt een degelijke basis voor evaluatie en bijsturing. Het schoolteam legt in haar zorgvisie de klemtoon op brede basiszorg. De leerkrachten slagen er in de meeste klassen in om krachtige leeromgevingen te creëren die het welbevinden

verhogen en de ontwikkeling van alle kinderen stimuleren. De onderwijsinspectie stelde bij de meeste leerkrachten een groeiende aandacht vast voor een gedifferentieerde en remediërende aanpak.

Het zorgteam benadrukt het belang van verhoogde zorg. Mobiele leerkrachten ondersteunen daarbij de reguliere klaspraktijk. De klasleerkracht krijgt hierdoor de handen vrij om kinderen met specifieke onderwijsbehoeften in de klas te begeleiden. Deze werkwijze garandeert voor deze zorgleerlingen een blijvende betrokkenheid bij het klasleven. De directeurs zetten daarbij de mobiele leerkrachten nog te weinig flexibel in, wat weegt op de doeltreffendheid.

Vanuit de analyse van de beginsituatie en de sociaaleconomische status van de leerlingen onderneemt het schoolteam acties om kansarme ouders doelgericht te begeleiden bij de ondersteuning van hun kinderen. Het schoolteam vindt een goede communicatie daarbij van essentieel belang. Het recent gestarte project 'Opstapje' is hier een sprekend voorbeeld van.

Ondersteuning Het zorgteam stuurt de zorgwerking aan. Het werkte hiervoor heldere procedures uit en ontwikkelde een kwaliteitsvol digitaal leerlingvolgsysteem. Het schoolteam investeert in doelgericht multidisciplinair overleg, wat de handelingsgerichte begeleiding van de leerlingen ondersteunt. Het schoolteam ervaart daarbij de inbreng van het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) als een meerwaarde. Door hun deelname aan het leeftijds- en leerjaaroverleg bewaken de zorgcoördinatoren de gelijkgerichte uitwerking en versterken ze de leerkrachtcompetenties.

De school beschikt over voldoende leermiddelen, die in alle fasen van het zorgcontinuüm een efficiënte leerbegeleiding ondersteunen. De directeurs maken hiervoor in hun jaarlijkse begroting voldoende budget vrij.

Het schoolteam benut op een efficiënte wijze de expertise van externe partners. Het overleg met de zorgcoördinatoren van de scholengemeenschap is een belangrijk forum om goede praktijken te delen en knelpunten in de eigen zorgwerking te bespreken. Het tweemaandelijks overleg met een nabijgelegen school voor buitengewoon basisonderwijs is een lovenswaardig initiatief dat de zorgblik van het schoolteam verruimt.

Doeltreffendheid Het schoolteam analyseert de resultaten van onderwijsleerpakketgerelateerde en genormeerde toetsen, foutenanalyses, observaties en gegevens uit leerlingenbevragingen. Hierdoor heeft het schoolteam op leerlingniveau een duidelijk beeld van de effecten van haar leerbegeleiding. Toch is het nog geen verworven praktijk om cyclisch de doeltreffendheid van de globale zorgwerking op schoolniveau in kaart te brengen.

Het schoolteam implementeert stimulerende, compenserende, remediërende, differentiërende en dispenserende maatregelen en zet hiermee stappen om haar onderwijs af te stemmen op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het beoogt hiermee bij zoveel mogelijk leerlingen het gemeenschappelijk curriculum te realiseren. De verantwoordelijkheid voor de

klasinterne uitvoering ligt, naast de reguliere klasopdracht, volledig in de handen van de klasleerkrachten.

Deze werkwijze gaat in de lagere afdeling omwille van te grote leerachterstanden de draagkracht van de onderwijzers soms te boven, waardoor ze nog doeltreffendheid mist.

Het schoolteam laat een aantal kinderen met een ernstig vertraagd leer- en ontwikkelingsproces het leerjaar overdoen en hoopt hiermee deze kinderen opnieuw op het goede spoor te krijgen. Het ging daarbij echter nog weinig na of zittenblijven in zijn huidige vorm en ook op langere termijn de meest doeltreffende maatregel is om leerachterstand te vermijden en weg te werken. Het schoolteam biedt zittenblijvers immers nog te weinig een preventief en proactief programma aan en herhaalt te vaak het gewone aanbod. De klasleerkrachten en de zorgleerkrachten spelen zo nog te weinig gedifferentieerd in op te verwachten problemen.

Ontwikkeling Het schoolteam hecht structureel belang aan de verwachtingen van de overheid. Het ontwikkelde hiertoe een door het team gedragen en duidelijke visie om het decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (M-decreet) verder te verkennen en te implementeren. Het schoolteam wil op die manier haar zorgvisie verdiepen en structureel verankeren in de dagelijkse klaspraktijk.

Het zorgteam stelt terecht dat een gedifferentieerde klaspraktijk binnen de brede basiszorg een blijvend aandachtspunt vormt. Het maakte daarom de juiste keuze om de volgende jaren via vorming en begeleiding in te zetten op sterkere leerkrachtvaardigheden en een krachtigere onderwijsleeromgeving. De handelingsgerichte leerbegeleiding systematiseren en de mobiele leerkrachten flexibeler inzetten, vormen voor het schoolteam andere grote uitdagingen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Twee ervaren directeurs leiden de grote en op drie locaties gevestigde pedagogische eenheid. Een kern- en een zorgteam en verschillende werkgroepen ondersteunen hen hierbij. Beide directeurs vormen een team en stellen zich bereikbaar en luisterbereid op. Hun aandacht voor de onderwijskundige organisatie en het schoolbeheer zorgt voor continuïteit en veiligheid. Na de fusie van de vroegere jongensschool en meisjesschool investeerden ze sterk in een verbindende schoolcultuur en teambuilding. De directeurs focussen vandaag vooral op het betrekken van alle teamleden bij het verdere schoolontwikkelingsproces. Zij waken tegelijk over het welbevinden van elk teamlid en streven naar kwaliteitsvol onderwijs voor elk kind. Eén directeur neemt de verantwoordelijkheid op voor de inhoudelijke aansturing van de lagere afdeling en de vestigingsplaats Brouwersstraat. De andere directeur is het aanspreekpunt voor de wijkafdeling en de tweede vestigingsplaats. Hij stuurt tevens het kleuterteam aan.

Vanuit overlegmomenten, bevestigingen, evaluaties en aanbevelingen stellen de directeurs samen met het kernteam jaarlijks een prioriteitenplan op. De directeurs bewaken de uitgezette koers vooral via verschillende overlegmomenten, documentencontrole, doorloopbezoeken en informele gesprekken. Zij geven hun onderwijskundig leiderschap nog weinig vorm met formele klasbezoeken, opvolging van afspraken en evaluatiegesprekken. De directeurs voeren wel functioneringsgesprekken met alle leerkrachten. Ze plaatsen hierbij voor alle leerkrachten jaarlijks een tweetal aandachtspunten in de focus. De zorgcoördinatoren nemen hierbij een begeleidende functie op.

Visieontwikkeling Het schoolteam investeerde na de fusie meerdere schooljaren veel tijd en energie in het afstemmen van methodieken en in een nieuwe schoolvisie. In deze visie vormen de aandacht voor het welbevinden en de zorg voor alle kinderen de speerpunten. Het schoolteam besteedt ook aandacht aan de sterke leerlingen, onder meer met schaaklessen. De schoolwebsite en het schoolreglement vormen de belangrijkste middelen om over de schoolvisie met ouders en externen te communiceren.

Besluitvorming Op de maandelijkse personeelsvergaderingen komen onderwijsinhoudelijke en praktisch-organisatorische agendapunten evenwichtig aan bod. Beide afdelingen krijgen aandacht en zo nodig vergaderen de afdelingen afzonderlijk. De directeurs nodigen de leerkrachten bijkomend via evaluatievergaderingen en het wekelijkse leeftijds- en leerjaaroverleg uit om mee na te denken over de prioritair uit te werken thema's en opdrachten. Het kernteam en het zorgteam nemen op een participatieve wijze een beleidsondersteunende en beleidsvoorbereidende rol op. Belangrijke beslissingen neemt men meestal in het zorgteam. Dit team heeft bij de besluitvorming aandacht voor een breed draagvlak. Toch voelen verschillende leerkrachten dit niet steeds zo aan. Zij beleven het nemen van beslissingen geregeld als directief, hetgeen een gevoel van druk veroorzaakt.

- Kwaliteitszorg** Elk teamlid evalueert het schooljaar schriftelijk. De directeurs verwerken deze evaluaties en halen hieruit de werkpunten voor het volgende schooljaar. Het schoolteam tracht deze prioriteiten in een cyclisch proces van kwaliteitszorg aan te pakken. Het aantal prioriteiten is echter vaak groot en de aanpak en het tijdpad ervan zijn hierdoor minder transparant. De vele waardevolle en valide outputgegevens en de effecten van acties analyseert het schoolteam nog weinig met het oog op bijsturingen op schoolniveau. Terugkoppeling van resultaten gebeurt in hoofdzaak aan de onderwijzers die genormeerde en schoolexterne toetsen afnemen. Ook de opvolging van de integratie van interactieve werkvormen in de lagere schoolpraktijk beperkte zich tot op heden tot een korte verslaggeving hierover op een personeelsvergadering.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is er steeds meer op gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. De leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden in groeiende mate werk- en groeiperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt eerder intuïtief initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar, en dit zonder leerachterstand op te lopen, en zet acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Daar waar het kan stemt het team zijn beleid af op dat van de scholengemeenschap. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. Hierbij is er expliciete en kwaliteitsvolle aandacht voor kleuterparticipatie. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
- Deliberatie** De onderwijsinspectie heeft vertrouwen in de beleidskracht en de verantwoordelijkheidszin van het schoolteam en het schoolbestuur om de werkpunten betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne aan te pakken. De onderwijsinspectie delibereert daarom deze tekorten en plant hiervoor geen opvolgingscontrole.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Alle teamleden hebben veel aandacht voor een veilig pedagogisch klimaat waarin het welbevinden van de kinderen centraal staat.
- Het schoolteam werkte vanuit leerplanverkenning aan een visie op muzische vorming en stelt hierbij beschouwen en creëren als wezenlijk onderdeel van de muzische activiteiten voorop. Dit leidde tot een verbreding van het aanbod.
- De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en muzische vorming op een geïntegreerde wijze na. Zij enten hun activiteiten hierbij steeds meer op de leerplandoelen.
- De onderwijzers spannen zich in om een evenwichtig, samenhangend en volledig aanbod voor het leergebied Nederlands te realiseren.
- In de kleuter- en lagere afdeling biedt het recent uitgewerkte taalbeleidsplan een degelijk kader om de taalontwikkeling bij de wijzigende schoolpopulatie te stimuleren.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam werkte een duidelijke visie op leerbegeleiding uit, gebaseerd op de fasen van het zorgcontinuüm, en ontwikkelde daarbij ondersteunende procedures en structuren.
- Het schoolteam investeert via differentiatielestijden in een onderwijsaanbod dat inspeelt op de specifieke leerproblemen van de kinderen.
- De dynamiek en het enthousiasme van het schoolteam ondersteunen in sterke mate de deskundigheidsbevordering en dragen bij tot een succesvolle invoering van vernieuwingsinitiatieven.
- De schoolvisie op aanvangsbegeleiding en de afspraken hierover op het niveau van de scholengemeenschap dragen bij tot een doelgerichte ondersteuning en evaluatie van de beginnende leerkrachten.

Wat betreft het algemeen beleid

- Alle teamleden investeerden met het oog op een verhoogd welbevinden en professioneel functioneren, meerdere schooljaren veel tijd en energie in nieuwe visieontwikkeling, een verbindende schoolcultuur en teambuilding.
- Beide directeurs vormen een team en stellen zich erg bereikbaar en luisterbereid op. Hun aandacht voor de onderwijskundige organisatie en het schoolbeheer zorgt voor continuïteit en veiligheid.
- De directeurs nodigen de leerkrachten via evaluatievergaderingen en het wekelijkse leeftijds- en leerjaaroverleg uit om mee na te denken over prioritair uit te werken thema's.
- Kern- en zorgteam nemen op een participatieve wijze een beleidsondersteunende en beleidsvoorbereidende rol op.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de volledigheid van het muzisch aanbod systematischer opvolgen en de verticale samenhang optimaliseren met gradueel opgebouwde leerlijnen.
- Het schoolteam kan de evaluatie van en de rapportering over de muzische competenties van de kinderen verbreden en objectiever maken.
- Het schoolteam kan zich de taalvaardigheidsprincipes uit het taalbeleidsplan verder eigen maken en deze implementeren in de dagelijkse klaspraktijk.
- De onderwijzers kunnen in hun klaspraktijk nog meer gebruik maken van kortere instructiemomenten en actievere werkvormen om meer mogelijkheden tot differentiëren te creëren.
- Het schoolteam kan in sommige klaslokalen in de kleuter- en lagere afdeling de klasinrichting en het materialenaanbod optimaliseren en uitdagender maken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de doeltreffendheid van de ondersteunende lestijden verhogen om hiermee de geïndividualiseerde leerbegeleiding van de kinderen en de leerkrachtvaardigheden te verbeteren.
- Het schoolteam kan via intervisie, teamleren en hospiteren de interne expertise nog beter benutten.
- Het schoolteam kan met het oog op bijsturingen de doeltreffendheid van de deskundigheidsbevordering en de leerbegeleiding kwaliteitsvoller in kaart brengen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeurs kunnen de doelgerichtheid van vernieuwingsprocessen verhogen door het aantal initiatieven te beperken en in een helder tijdspad uit te voeren.
- Met het oog op een continue bijsturing van acties en borging van realisaties kunnen de directeurs via formele klasbezoeken en opvolging van gemaakte afspraken hun onderwijskundig leiderschap beter vorm geven.
- De directeurs kunnen erover waken bij de besluitvorming steeds voldoende aandacht te hebben voor een voldoende breed draagvlak voor beslissingen.
- Het schoolteam kan de outputgegevens waarmee het de effecten van haar onderwijs in kaart brengt gericht analyseren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De school moet een aantal aspecten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne verbeteren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Bart HAENRAETS de inspecteur-verslaggever	Geert WAUTERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	